

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Lidl Česká republika v.o.s.**, se sídlem Nárožní 1359/11, Praha 5, zast. Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2019, č. j. 31 A 93/2019 - 69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením žalované (tzv. zásahová žaloba).

[2] Nezákonný zásah spatřoval žalobce v tom, že mu žalovaná nezaplatila v souladu s § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „daňový řád“), úrok z částky, kterou musel žalobce zaplatit v důsledku neoprávněného jednání žalované. Žalobci byla rozhodnutím Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorátu v Plzni, ze dne 29. 5. 2014, č. j. SZPI/AB407-6/2014, uložena pokuta ve výši 2 000 000 Kč a povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč, přičemž žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 2. 2015, č. j. SZPI/AB407-15/2014, rozhodla o odvolání žalobce tak, že výši uložené pokuty změnila na 1 800 000 Kč a ve zbývajících částech odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutí obou správních

pokračování

[15] Nejprve k namítané nepřezkoumatelnosti, která představuje takovou vadu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž v plném rozsahu možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[16] Veškerá výše uvedená kritéria napadené usnesení krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné a odůvodněné rozhodnutí. Z jeho obsahu je jasné, jaké otázky krajský soud považoval za rozhodné, a vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jakož i nosné důvody (*ratio decidendi*), které v napadeném usnesení vyslovil, jsou zřetelné.

[17] Krajský soud sice výslovně nereaguje na stěžovatelem citovanou judikaturu, ale uvedl právní názor, v jehož důsledku je zřejmé, proč nepostupoval v souladu s touto judikaturou. Stěžovatel uvedl, že se krajský soud nevypořádal se závěry vyslovenými jednak v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98, publ. pod č. 2206/2011 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), jednak v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 12. 2018, č. j. 31 Af 15/2017 - 47. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že s žádným z těchto rozhodnutí není napadené usnesení krajského soudu v rozporu. Krajský soud totiž nerozporuje závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, že lze zásahovou žalobou brojít proti nečinnosti správního orgánu, má-li tento orgán učinit jiný úkon než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.; naopak pouze upozorňuje, že v nyní posuzovaném případě stěžovatel podal námitku proti postupu žalované, a tím pádem je třeba brojít proti nečinnosti v řízení o této námitce. Stejně tak není posuzované usnesení v rozporu s názorem Krajského soudu v Hradci Králové, podle něhož lze za určitých okolností při nezaplacení úroků podle § 254 daňového řádu podat zásahovou žalobu – krajský soud v nyní projednávané věci totiž netvrdí, že tento žalobní typ nelze v takovém případě nikdy použít, ale že stěžovatel fakticky sleduje jiný cíl než odstranění nezákonného zásahu, a to odstranění nečinnosti žalované spočívající v nevydání rozhodnutí o námitce.

IV. b) K přípustnosti žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení

[18] Nejvyšší správní soud následně posoudil stěžovatelovu námitku, že jeho zásahová žaloba byla přípustná. Stěžovateli lze předně přisvědčit v tom, že jeho žaloba byla skutečně zásahovou žalobou, a to jak podle jejího obsahu, tak podle petitu. Krajský soud tedy zvolil poněkud nešťastnou formulaci, když uvedl, že se stěžovatel fakticky domáhal, aby žalovaná rozhodla o jeho námitce. S krajským soudem však lze souhlasit, jak bude blíže rozvedeno níže, že vzhledem k subsidiárnímu charakteru zásahové žaloby bylo k meritornímu projednání třeba zvolit jiný žalobní typ.

[19] V nyní projednávané věci stěžovatel tvrdí, že má nárok na vyplacení úroku z pokuty, kterou na základě nezákonného rozhodnutí zaplatil žalované, a to podle § 254 odst. 1 daňového řádu. Vzhledem k tomu, že žalovaná odmítla úroky zaplatit, podal proti postupu námitku v souladu s § 254 odst. 5 daňového řádu, který stanoví: „*Proti postupu správce daně podle odstavců 1 až 4 je daňový subjekt oprávněn uplatnit námitku podle § 159;*

pokračování

[38] Dle § 38 odst. 3 daňového řádu „(n)ejblíže nadřízený správce daně podnět prověří, a pokud je důvodný, přikáže nejpozději do 30 dnů po jeho obdržení správci daně, aby zjednal nápravu. Nejedná-li správce daně nápravu do 30 dnů od přijetí tohoto příkazu, bezodkladně zjedná nápravu nejblíže nadřízený správce daně a o provedených opatřeních vyrozumí osobu, která podala podnět“. Dle § 38 odst. 4 daňového řádu „(n)eshledá-li nejblíže nadřízený správce daně podnět důvodným, odloží jej a osobu, která podala podnět, o tom vyrozumí do 30 dnů s uvedením důvodů. Je-li důvodem odložení podnětu to, že správce daně dosud neshromáždil podklady potřebné k rozhodnutí, uvede ve vyrozumění i informaci o tom, které podklady dosud chybí“.

[39] Vzhledem k tomu, že stěžovatel tvrdí, že uplatnil opatření proti nečinnosti dne 18. 6. 2019, připadal by poslední den třicetidenní lhůty až na čtvrtek 18. 7. 2019, žaloba tedy byla dne 28. 6. 2019 zjevně podána před uplynutím uvedené lhůty a současně dříve, než Ministerstvo zemědělství podnět vyřídilo. Skutečnost, že následně podnětu nevyhovělo, na uvedených skutečnostech nic nemění. Byť tedy Nejvyšší správní soud úvahy krajského soudu v řadě dílčích otázek korigoval či doplnil, shoduje se s jeho základním závěrem, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, a proto nebylo nutné stěžovateli poskytnout prostor pro změnu žalobního typu – odmítnutím žaloby stěžovateli nemohla vzniknout újma na jeho právech a k *denegatio iustitiae* rozhodně nedošlo.

V. Závěr a náklady řízení

[40] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[41] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 29. října 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu